TÒA ÁN NHÂN DÂN **HUYỆN ĐỨC LINH** **TỈNH BÌNH THUẬN**	**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM** **Độc lập - Tự do - Hạnh phúc**
Số: 03/2023/QĐST-DS	*Đức Linh, ngày 08 tháng 3 năm 2023*

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
V/v yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự
TÒA ÁN NHÂN DÂN HUYỆN ĐỨC LINH, TỈNH BÌNH THUẬN

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Ông Bùi Ngọc Nghĩa.

Thư ký phiên họp: Bà Mai Thảo Chi là Thư ký Tòa án nhân dân huyện Đức Linh, tỉnh Bình Thuận.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Đức Linh, tỉnh Bình Thuận tham gia phiên họp: Ông Cao Quốc Thuận - Kiểm sát viên.

Ngày 08 tháng 3 năm 2023, tại Tòa án nhân dân huyện Đức Linh mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số: 293/2022/TLST-DS, ngày 31 tháng 10 năm 2022; về việc: "*Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự*", theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 31/2023/QĐST-DS, ngày 02 tháng 3 năm 2023, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

- *Người yêu cầu giải quyết việc dân sự:* Ông Nguyễn D, sinh năm 1968.

Nơi cư trú: Số X, đường Y, thôn Z, xã S1, huyện Đ, tỉnh Bình Thuận.

- *Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:* Cụ Nguyễn C, sinh năm 1928 và cụ Lê Thị S, sinh năm 1930.

Nơi cư trú: Số X1, đường Y, thôn Z, xã S1, huyện Đ, tỉnh Bình Thuận.

Tại phiên họp, có mặt ông D, vắng mặt cụ C và cụ S đã có đơn xin giải quyết vắng mặt.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Theo đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự, các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ, người yêu cầu giải quyết việc dân sự ông Nguyễn D trình bày: Cha, mẹ ông là cụ Nguyễn C và cụ Lê Thị S. Cha, mẹ ông có 8 người con. Trong 8 anh chị em, ông Nguyễn T lúc nhỏ bị trúng gió, sau đó ông T không đi lại được, không thể nói chuyện, giao tiếp, không thể nhận diện được xung quanh. Ông

Nguyễn T không có vợ, con. Ông đề nghị Tòa án nhân dân huyện Đức Linh, tỉnh Bình Thuận tuyên bố ông Nguyễn T, sinh năm 1961 (Căn cước công dân số 060061001xxx do cục cảnh sát quản lý hành chính về trật tự xã hội cấp ngày 26/4/2022) bị mất năng lực hành vi dân sự, để gia đình cử người giám hộ cho ông Nguyễn T để thực hiện các giao dịch dân sự.

Quá trình tố tụng, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan cụ Nguyễn C và cụ Lê Thị S trình bày: Hai cụ có 08 người con. Trong đó, có 01 người con là ông Nguyễn T từ khi sinh ra đã không giống như người bình thường, thần kinh không được tỉnh táo. Gia đình đã nhiều lần đưa ông Nguyễn T đi chữa trị nhưng vẫn không có tiến triển. Hiện nay, ông T đang được hưởng trợ cấp xã hội. Ông Nguyễn D làm đơn đề nghị Tòa án tuyên bố ông Nguyễn T bị mất năng lực hành vi dân sự thì hai cụ đồng ý.

Tại kết luận giám định pháp y tâm thần số 03/KL-VPYTW ngày 03/01/2023 của Viện pháp y tâm thần trung ương Biên Hòa, đã kết luận như sau:

- Về y học: Hiện nay đương sự bị bệnh Chậm phát triển tâm thần mức độ nặng (F72 – ICD.10).

- Về khả năng nhận thức và điều khiển hành vi: Hiện nay đương sự mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi.

- Ý kiến của Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Đức Linh, tỉnh Bình Thuận:

+ Về việc chấp hành pháp luật tố tụng: Thẩm phán, Thư ký và các đương sự đã chấp hành đúng quy định của pháp luật.

+ Ý kiến về việc giải quyết việc dân sự: Đề nghị Tòa án chấp nhận yêu cầu của ông Nguyễn D về việc tuyên bố ông Nguyễn T, sinh năm 1961 (Căn cước công dân số 060061001xxx do cục cảnh sát quản lý hành chính về trật tự xã hội cấp ngày 26/4/2022) bị mất năng lực hành vi dân sự.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được tranh tụng tại phiên họp; ý kiến của đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân huyện Đức Linh nhận định:

[1] Về thủ tục tố tụng:

[1.1] Về quan hệ pháp luật cần giải quyết: Theo đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự, quá trình tố tụng, xác định quan hệ pháp luật cần giải quyết là yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự, quy định tại khoản 1 Điều 27 Bộ luật Tố tụng dân sự, khoản 1 Điều 22 Bộ luật Dân sự.

[1.2] Về thẩm quyền: Căn cứ khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35 và điểm a khoản 2 Điều 39 Bộ luật Tố tụng dân sự, vụ án thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân huyện Đức Linh.

[1.3] Về quyền yêu cầu: Ông Nguyễn D là em ruột của ông Nguyễn T. Căn cứ quy định tại khoản 1 Điều 376 Bộ luật Tố tụng dân sự năm 2015, ông Nguyễn D là người có quyền yêu cầu.

[1.4] Về sự có mặt của các đương sự: Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan cụ Nguyễn C và cụ Lê Thị S vắng mặt tại phiên họp nhưng đã có đơn xin xét xử vắng mặt. Căn cứ vào khoản 3 Điều 367 Bộ luật Tố tụng dân sự, Tòa án vẫn tiến hành phiên họp.

[2] Về nội dung yêu cầu:

Ông Nguyễn T chậm phát triển tâm thần vận động, lúc sinh ra tay chân đã co quắp, từ nhỏ chỉ nằm một chỗ, không tự ngồi được, không tự đi lại được, không biết gì, không làm được việc gì. Mọi việc ăn uống, vệ sinh cá nhân hoàn toàn phụ thuộc sự chăm sóc của người thân.

Tại kết luận giám định pháp y tâm thần số 03/KL-VPYTW ngày 03/01/2023 của Viện pháp y tâm thần trung ương Biên Hòa, đã kết luận về tâm thần của ông Nguyễn T như sau:

- Về y học: Hiện nay đương sự bị bệnh Chậm phát triển tâm thần mức độ nặng (F72 – ICD.10).

- Về khả năng nhận thức và điều khiển hành vi: Hiện nay đương sự mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi.

Thấy rằng, ông Nguyễn T bị bệnh Chậm phát triển tâm thần mức độ nặng (F72 – ICD.10) dẫn đến mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi. Căn cứ quy định tại khoản 1 Điều 22 Bộ luật Dân sự, Điều 378 Bộ luật Tố tụng dân sự đủ cơ sở để xác định ông Nguyễn T, sinh năm 1961 (Căn cước công dân số 060061001xxx do cục cảnh sát quản lý hành chính về trật tự xã hội cấp ngày 26/4/2022) bị mất năng lực hành vi dân sự. Vì vậy, yêu cầu của ông Nguyễn D là phù hợp với quy định của pháp luật nên được chấp nhận.

[3] Ý kiến của Kiểm sát viên về việc tuân theo pháp luật tố tụng của Thẩm phán, Thư ký và của các đương sự trong quá trình giải quyết việc dân sự và phát biểu quan điểm về việc giải quyết việc dân sự là có căn cứ và phù hợp với nội dung vụ việc.

[4] Về lệ phí giải quyết việc dân sự: Ông Nguyễn D phải chịu lệ phí giải quyết việc dân sự.

QUYẾT ĐỊNH:

- Căn cứ khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39, Điều 149, 150, 361, 367, 370, 371, 372, khoản 1 Điều 376 và Điều 378 Bộ luật Tố tụng Dân sự năm 2015;

- Căn cứ khoản 1 Điều 22 Bộ luật Dân sự năm 2015;

- Căn cứ khoản 1 Điều 37 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc Hội khóa 14 quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

1. Chấp nhận đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự của ông Nguyễn D:

Tuyên bố ông Nguyễn T, sinh năm 1961 (Căn cước công dân số 060061001xxx do cục cảnh sát quản lý hành chính về trật tự xã hội cấp ngày 26/4/2022) là người bị mất năng lực hành vi dân sự.

2. Về lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Ông Nguyễn D phải chịu 300.000 đồng (Ba trăm nghìn đồng) lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự, nhưng được tính trừ vào số tiền tạm ứng lệ phí sơ thẩm là 300.000 đồng (Ba trăm nghìn đồng) do ông D đã nộp tại Chi cục Thi hành án dân sự huyện Đức Linh, tỉnh Bình Thuận theo biên lai thu tạm ứng án phí, lệ phí Tòa án số 0012550 ngày 31 tháng 10 năm 2022. Ông D đã nộp đủ lệ phí.

3. Quyền kháng cáo, kháng nghị: Người yêu cầu, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan đến việc giải quyết việc dân sự có quyền kháng cáo quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày, kể từ ngày nhận được quyết định giải quyết việc dân sự hoặc kể từ ngày quyết định được thông báo, niêm yết; Viện kiểm sát cùng cấp có quyền kháng nghị quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày, Viện kiểm sát cấp trên trực tiếp có quyền kháng nghị trong thời hạn 15 ngày, kể từ ngày Tòa án tuyên quyết định.

Nơi nhận:
- Đương sự;
- VKSND huyện Đức Linh;
- CCTHADS huyện Đức Linh;
- TAND tỉnh Bình Thuận;
- UBND xã Sùng Nhơn;
- Lưu: Hồ sơ việc dân sự./.

THẨM PHÁN – CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

Bùi Ngọc Nghĩa